

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.349/2016/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Vaskuti András, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. október 18.

Az ügy tárgya: foglalkozás körében elkövetett
veszélyeztetés vétsége

Terhelt: terhelt neve

Első fok: Székesfehérvári Járásbíróság, 2.B.746/2012/30., ítélet,
2014. szeptember 5., tárgyalás

Másodfok: Székesfehérvári Törvényszék, 2.Bf.275/2014/14., ítélet,
2015. november
18., tárgyalás

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Járásbíróság 2.B.746/2012/30. számú ítéletét, illetve a Székesfehérvári Törvényszék 2.Bf.275/2014/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Székesfehérvári Járásbíróság a 2014. szeptember 5. napján kihirdetett 2.B.746/2012/30. számú ítéletében a terheltet bűnösnek

mondta ki foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében [1978. évi IV. törvény 171. § (1) és (2) bekezdés a) pont], ezért őt a bíróság egy évre próbára bocsátotta, továbbá a felmerült bűnügyi költségből 16.000 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

- [2] A védelmi fellebbezések alapján eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 2015. november 18. napján meghozott 2.Bf.275/2014/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terheltet az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 60.500 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [3] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás lényege szerint a Székesfehérvár-Budapest vasútvonal felújítása során ... térségében 2011. április 6. napján a zajvédő fal beton alapozási munkáinak elvégzésére került sor a **1.Zrt.**, mint fővállalkozó által bevont alvállalkozók részéről. Az egyik ilyen alvállalkozó a **1.Kft.** alvállalkozón keresztül az **2.Kft.**, melynek ügyvezetője és a tényleges munkavégzést végző munkavállalója a terhelt volt.
- [4] A terhelt a zajvédő fal alapjának betonozásához szükséges, előre kevert betont az általa vezetett pumix gépkocsival szállította a helyszínre. A terhelt a gépkocsival a töltés alatt lévő híd lábánál a munkavégzés helyétől mintegy 10 méterre állt meg, maga a betonozási munka a töltésen folyt. A betonpumpa csőszáj féket a **1.sértett** kezelte. A terhelt a pumpa 28 méter magasságba kitolható gémjét a töltésen betonozást végző munkavállalók közelében állva irányította. A munkavégzés helyszíne felett mintegy 8 méter magasságban egy villamosvezeték húzódott, amely 24 kV-os feszültség alatt állt.
- [5] A terhelt a munka során a gémet mozgatva a nagyfeszültségű vezeték mintegy 80-100 cm távolságra közelítette meg, a túlzott közelség miatt a vezeték és a betonpumpa fémből készült gémje között elektromos ív keletkezett, amelynek következtében a csőszáj féket tartó sértett és a mellette tartózkodó **2.sértett** sértett áramütést szenvedett. A munkabaleset következtében a **1.sértett** jobb kéz ujjain és a bal láb ujjain az áramütésből eredő II. és III. fokú égési sérüléseket szenvedett, melynek következtében bal lábának III. és IV. ujját amputálni kellett, így a sértettnél maradandó fogyatékoság keletkezett. **2.sértett** a baleset következtében a bal könyök hámsérülésében és a bal talp kis területű II. fokú égési sérülésben megnyilvánuló, 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el.
- [6] Az **1.Zrt.**, mint megrendelő és az **1.Kft.**, mint szállító között 2009. július 17. napján létrejött szerződés 2.3. pontja szerint a munkaterület megközelítéséhez és a munkaterületen való tartózkodáshoz a pumpa felállításához szükséges behajtási és területfoglalási hatósági engedélyek beszerzése a megrendelő feladata. A szerződés szerint a munkahelyi körülményekre vonatkozó, a szállítót érintő munkavédelmi előírások ismertetése a megrendelő feladata. Feladata továbbá a munkahelyi szakmai irányítás (akár

alvállalkozó helyszíni vezetőjén keresztül is), különös tekintettel a mixer gépkocsi útvonalának, illetve a betonszivattyú biztonságos helyének meghatározására, és szükség esetén elektromos vezetékek feszültség mentesítésére.

- [7] A MÁV villamosított vonalainak üzemére vonatkozó E101. számú utasítás VI. számú melléklet 3. pontja - munkavégzés felsővezetéki berendezésen, illetve annak közelében - szerint a munkavégzés során az üzemszerűen feszültség alatt álló felsővezetéki berendezés a megközelítési távolságnál, amely 2 méter, kisebb távolságra még véletlenszerűen sem közelíthető meg. Ha a 2 méteren belüli megközelítés szükségessége fennáll, illetve a munkavégzés feszültségmentesített felsővezetéki berendezésen történik, a munka csak a területileg illetékes villamosvonal főnökség által kirendelt felsővezetékes szakközeg jelenlétében, és írásos engedélyének birtokában kezdhető el.
- [8] A ... térségében a zajvédő fal beton alapozási munkái során 2011. április 6. napján fennállt annak a lehetősége, hogy az üzemszerűen feszültség alatt lévő felsővezeték 2 méteren belül megközelítheti a pumix gép gémje.
- [9] A fentiekből következően a **1.Zrt.**, mint szerződésben rögzített felelős feladata volt a veszélyes tevékenységre biztonsági és egészségvédelmi tervet készíteni, továbbá valamennyi alvállalkozóval, beszállítóval, így a terhelttel is megismertetni a MÁV E101. számú utasítását is, illetve a szakaszmunkák megkezdése előtt a konkrét veszélyhelyzetet, körülményeket felmérni és szükség esetén a munkavédelmi oktatáson felül műszaki felügyeletet biztosítani. Ezt a feladatot a **1.Zrt.** elmulasztotta. Ugyanakkor az **1.Kft.** nem jelentette be az **1.Zrt.** részére, hogy a szállítási szerződés teljesítése során a **2.Kft.**-t kívánja alvállalkozóként igénybe venni. Ezért az **1.Zrt.**-nek a **2.Kft.** bevonásáról nem volt tudomása, így őt a szükséges munkavédelmi előírásokról nem is tudta kioktatni.
- [10] A terhelt által vezetett **2.Kft.** munkavédelmi oktatási anyagának része az az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SZCSM-EÜM együttes rendelet. A rendelet 4. számú melléklete III. építési munkahelyek, helyiségeken kívül című fejezete 8. pontja anyagkitermelő és anyagkezelő járművek és gépi berendezéseik pontja 8.7.34. alpontja szerint elektromos szabadvezetékek közelében végzett munkák esetén a földmunkagép, illetve annak alkatrészei és a szabadvezetékek között a feszültségnek megfelelő biztonsági távolságot kell hagyni. A biztonsági távok a következők: 1000 V-ig 1 m, 1 kV-tól 110 kV-ig 3 m, 110 kV-tól 220 kV-ig 4 m, 220 kV-tól 380 kV-ig 5 m, ismeretlen feszültség esetén ugyancsak 5 m.
- [11] A terhelt azzal, hogy bár munkavédelmi oktatásban részesült, és így a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges azon ismerettel, hogy elektromos szabadvezetékek közelében milyen biztonsági távolságot kell tartania a munkagép, illetve annak alkatrészei és a

szabadvezetékek között, rendelkezett, azonban ezeket az ismereteket a munkavégzése során nem alkalmazta. A számára ismeretlen feszültségű elektromos szabadvezeték a munkavédelmi oktatási anyagban rögzített 5 méternél kisebb távolságra közelítette meg a munkagéppel. A terhelt e foglalkozási szabályszegése okozati összefüggésben állt a bekövetkezett balesettel.

II.

- [12] A jogerős határozatok ellen a terhelt védője terjesztett elő, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 416. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással - az elsőfokú és a másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének elmulasztása miatt - felülvizsgálati indítványt.
- [13] Az indítvány szerint az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért nem hallgatta meg **3.szakértő** szakértőt, miért rendelt ki másik munkavédelmi szakértőt, nem idézte meg a MÁV Zrt. képviselőjét, továbbá a **1.Zrt.** illetékesét sem. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a terheltet, mint munkavállalót felmentette, felelősségét munkáltatóként állapította meg, ez azonban csak az indokolásból derül ki, a rendelkező részben nem szerepel. Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság bizonyítást vett fel, ennek eredményét azonban nem tette a tényállás részévé, a védelem indokait elfogadva a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Mvt.) 40. § és a BH 2007.73. számú döntését figyelembe véve a terhelt, mint munkáltató felelősségét nem állapította meg, azonban a terheltet, mint munkavállalót ítélte el.
- [14] Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnél súlyosabb határozatot hozott, mivel nagyobb összegű bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. Kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság a terhelt magatartására bizonyítást nem folytatott le, hanem az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felülmérlegelésével állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [15] Ezen kívül különböző okiratokat csatolt be.
- [16] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria az elsőfokú ítéletet abban a részében, hogy a terhelt bűnös, mint munkáltató, helyezze hatályon kívül, indítványozta továbbá a másodfokú ítélet egészének hatályon kívül helyezését is.
- [17] A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a tényállás megalapozatlanságára hivatkozásnak minősül, ezért nem vehető figyelembe a felülvizsgálati indítvány azon része, melyben a védő azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, miért nem hallgatott meg egy szakértőt, új szakértőt miért rendelt ki, továbbá, hogy a MÁV Zrt., valamint az **1.Zrt.** képviselőjét nem idézte meg. A tényállás megalapozatlanságát állítja az a hivatkozás is, mely szerint felderítetlen maradt, hogy kinek a kötelessége lett volna a feszültségmentesítés elvégzése, továbbá az, hogy elmaradt különböző okiratok beszerzése, a szakértők ellentmondásos

véleménye nem került feloldásra, továbbá, hogy a felderítetlen tényállásból a másodfokú bíróság helytelen következtetést vont le.

- [18] A Legfőbb Ügyészség alaptalannak tartotta az indokolási kötelezettség elmulasztását sérelmező, abszolút eljárási szabálysértésre való hivatkozását. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság mérlegelhet abban, miszerint megállapítható-e a törvényben írt „oly mértékben” kitételekkel előírt törvényi feltétel a büntetőjogi főkérdések tekintetében. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság - helyesen - úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlansága kiküszöbölhető, a részben eltérő tényállás megállapítása miatt pedig nincs helye felülvizsgálati eljárásnak.
- [19] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott ítéleteket hatályában tartsa fenn (BF.370/2016/1.).

III.

- [20] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.
- [21] A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [22] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás irányadó, e tényállás nem támadható. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban az irányadó tényállás megalapozottsága sem vitatható, és a bíróságok által a bizonyítékok értékelése során kifejtettek sem sérelmezhetők.
- [23] A védő a felülvizsgálati indítványban ugyan a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértésre, ezen belül is a Be. 373. § (1) bekezdésének III. a) pontjára, azaz az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozott, tartalma szerint azonban ezen keresztül lényegében az eljáró bíróságok által lefolytatott bizonyítási eljárást, a bizonyítékok értékelését és így - a törvényi tilalom ellenére - a tényállás megalapozottságát támadta.
- [24] Emellett a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint az indokolási kötelezettség - felülvizsgálati indítványban hivatkozott - megsértése egyébként is kizárólag akkor eredményezhetne felülvizsgálati eljárást is megalapozó, feltétlen hatályon kívül helyezéssel járó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása - tény- vagy jogkérdés kapcsán - oly mértékben lenne hiányos, hogy abból nem lenne megállapítható, mire alapozta a bíróság a döntését (BKv 1.; BH 2010.117.).
- [25] Ilyen fokú hiányosság azonban nem állapítható meg akkor, ha az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljáró bíróságoknak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésekben kifejeződő jogi álláspontjukat a bíróságok mire alapozták (BH 2013.10.; BH 2009.352.).

- [26] Mint ahogyan a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatok esetében is, a bizonyítékok elfogadása és értékelése alapján levont következtetések helyessége már kívül esik a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának a felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása; ez pedig a fent kifejtetteknek megfelelően a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [27] A felülvizsgálati indítvány szerinti eljárási szabálysértésre való hivatkozás mindemellett alaptalan is, mivel az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le. A Székesfehérvári Törvényszék a másodfokú eljárásban további részbizonyítást vett fel, ennek alapján, illetve az iratok alapján a tényállást kiegészítette, helyesbítette.
- [28] Korrigálta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi tévedését abban a tekintetben is, hogy a terhelt a munkavédelmi törvény mely rendelkezését, továbbá milyen konkrét foglalkozási szabályt szegett meg. Az elsőfokú bíróság ebben a körben ugyanis tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a terhelt, mint munkáltató szegte meg az Mvt. rendelkezéseit, ezzel szemben a törvényszék helyesen jutott - az okiratok és a jogszabályok alapján - arra a következtetésre, hogy a terhelt mint munkavállaló szegte meg a reá irányadó munkavédelmi előírásokat, a bekövetkezett baleset pedig ennek nem vitásan okozata volt. Helyesen jutott arra a következtetésre is a másodfokú bíróság, hogy a terhelt tévedését hanyagsága okozta. Ezért alaptalan a védő azon érvelése, miszerint ebben a körben a másodfokú bíróság megsértette a felülmérlegelés tilalmát, miként az is, hogy az elsőfokú bíróság felmentette volna a terheltet, mint munkavállalót.
- [29] Arról van szó ugyanis, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hívta fel az Mvt. 55. § (1) bekezdését és 59. § (1) bekezdését, mivel a terhelt nem a **2.Kft.** tulajdonosaként, tehát munkáltatóként, hanem tényleges munkát végző tagjaként, tehát munkavállalóként szegte meg az Mvt. 40. § (2) bekezdését és 60. § (1) bekezdésének e) pontját, melynek értelmében a munkavállaló köteles a munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse, így különösen a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni.
- [30] Helyesen állapította meg ezért a másodfokú bíróság, hogy a terhelt azzal, hogy bár munkavédelmi oktatásban részesült, és így a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges azon ismerettel, hogy elektromos szabadvezetékek közelében milyen biztonsági távolságot kell tartania a munkagép, illetve annak alkatrészei és a szabadvezetékek között, rendelkezett, azonban ezeket az ismereteket a munkavégzése során nem alkalmazta. A számára ismeretlen feszültségű elektromos szabadvezetéket a munkavédelmi oktatási anyagában rögzített 5 m-nél kisebb távolságra közelítette meg a pumix gép gémjével. A terheltnek ez a foglalkozási szabályszegése okozati összefüggésben állt a bekövetkezett balesettel. Ezt pedig nem érinti a védelem által hivatkozott eseti döntés (BH 2007.73.).
- [31] Mindezek alapján a Kúria az alaptalannak bizonyult felülvizsgálati

indítványokkal megtámadott határozatokat a Be. 426. § alapján hatályukban fenntartotta.

IV.

- [32] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. október 18.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző